

B A J A

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Vasutunk.

Évek óta folynak a tervezetések egy Baja-Szabadka közt létesítendő vasúti összeköttetés iránt.

Ezen eszme annyira megérett, annyira összenőtt városunk haladásának, emelkedésének, jobbletének eszméjével, hogy az életben szinte közmondású vált, Baja vasut nélkül faluvá sülved.

Ismeri közönségünk minden tagja az évek óta folyó tervezetéseknek egyes phasisait, tudjuk, hogy tekintélyes, nagy nevű, nagy befolyású és anyagiakkal is nagy mértékben rendelkező egyének nyertek concessiót egy Baja-Szabadka közt létesítendő vicialis vasútkiepitésére, ismerjük, hogy maga a törvényhatóság, évekel ezelőtt iparkodott társadalmi uton alakítani részvénytársaságot, s az elemunklátokra bizottság alakult, pár ezer forintot gyűjtve össze az eolleges kiadásokra, de halbar a város, mint testület nevezetes, számbavetett áldozathozásától sem riadt vissza, a kérdés megoldás elő nem kerülhetett.

Az eszme mind nagyobb tért foglalt el, közönségünk apraja-nagyja létkérdésnek ismerte fel a vasút kiepitését, alig számba vehető csekély minoritás van csak ellene, sőt ezen elenyésző csekély számban is vannak olyanok, kik csupán a baja-szabadkai vonalrész nem pirtolják, míg Baja-Keczel között létesítendő vonalrészét fűvésnek ismernek fel.

Ekor vette kezdetét a Budapest-Zimony között kiepitendő vaspálya iránti tervezése a kormányank.

Városok, testületek, egyesek vetélkedve ajánlottak fel tetemes összegeket ezen országos vállalathoz, s azok között Baja város közönsége is, hogy a z i m o n y i vonal saját területeiken építtessék.

Az országos érdek más irányt követelt, s halvány kis reményünk megcsomusult.

Csüggedés fogta el mindazokat, kik a város emelkedésének, fejlődésének sorsát szívósból viselték, s már-már teljes lemondás alá látható arcukon.

Ezen időre esik, hogy *Latinovits* Gábor városunk munkás, tevékeny, közbeneledésben álló országgyűlési képviselője egy új stadiumot teremtett, az eszmét megtestesíteni akarván.

Áthata ugyanis a meggyőződéstől, hogy magunk erejéből vasúti összeköttetést nem teremthetünk, szűlfőde iránti forró szeretetétől lelkesítve minden befolyását, munkásságát arra fordította, hogy az államlag kiepitendő zimonyi vonallal, maga a kormány kapcsolja össze Baja városát.

A kitartó lelkes munkásság czélt ért, a budapest-zimonyi vasút kiepitése iránt megalakított törvény felhatalmazta a felelős kormányt, hogy a Baja-Szabadka közt kiepitendő szárnyvonatra nézve az

érdekeltekkel megállapodásra jusson, s oly időben tegyen jelentést az országgyűléshez, hogy a baja-szabadkai vonal legkésőbb akkor, midőn a zimonyi vonalrész utolsó szakasza a forgalomnak átadatik, szintén kiepitessék.

A törvény meghozatala nagy megnyugvással volt közönségünkre, csak itt-ott lehetett aggályokat hallani, de azok sem voltak a meggyőződés szavai, inkább szándékosan, a kormány elleni bizalmatlanság szítása volt ezéjlok.

A zimonyi vonalrész rohamos kiepitése s azon körülmény, hogy a bajai szárnyvonallal kiepitése a kormányval időközben enuntiatot újból nem nyert, a bizalmatlanság mind jobban tért hódított. A hitelenek csoportja szaporodott, mármár oly egyének sem bíztak a szentesített törvényben lerakott jogainkhoz, kik máskülönbben nem oly hitelenek.

Egy újabb körülmény, midőn a város közönsége a vicialis vasút kiepitéséhez 200 ezer forintot ajánlott fel, s midőn ezen összeg megszerzése ezéjából köesőnt köit, melyet csupán ezen időkölből hagyott helyben a felelős magyar kormány, a hívők ígének nevezetes bizonyítékot nyújtott ugyan, de kitűnt már ekior, hogy a kétyelt szító egyének csupán a kormány elleni tüntetés ezéjából mestérgésen elszetik a bizalmatlanságot, látni lehetett, hogy ezeknek nem a város jobb jövője fekdtt szívükön, hanem politicit ellenzésekésés.

Habár a politikai meggyőződést mindenkinél tiszteljük, ezen kérdés helyes, üdvös megoldásánál azonban csak egy czél lehetget minden önzetlen polgár előtt, s ezen czél városunk szellemi és anyagi jólétének emelése.

A gyanúsítások egész özöne hullott reánk, tüntet, szó és meggyőzés nélkül hagytuk a ráfogásokat, mert tudtuk, hogy a bekövetkezendő tények igazolni fogják álláspontunk helyességét, s igazunk van akkor, midőn azt állítjuk, hogy mi kormánypartiak legalább is viseljük szívünkön, lelkünkön oly melegen, oly ösztönöz jóakarattal, szeretet városunk jobb jövőjét, mint azok, kik minden ok nélkül, csupa ellenzéki fitogtatásból még az egyéni becsület, ledgrább kiengesztelést is gyakran gyalázó szavakkal támadják meg.

Szomorú dolgok az ilyenek, a meggyőződést másban feltétlenül tisztelhi, s a mi meggyőződésünk tisztaságát folyton gyanúsítva látni.

Ezen küzdelem közepette, a munka orszádn része n-hozdett városunk tisztelt képviselőinek vállaira, ki azonban nem esügdő erejlyel vitta ki a győzelmet, mely biztosítja Baja város haladását, emelkedését.

A kétyöket szinte drasztikus módon kellett sújtani, kellett, hogy a magyar kormány illetékes közege a népképviselet

szent házában jelentse ki, hogy a vasút kiepitetik.

Az érdem ismét *Latinovits* Gábor képviselőt illeti, me a hozzá is eljutott kétyelk következtében tette meg, mult számunkban közölt interpellációját, melyre a választ a közlekedési miniszter, a ház hétéfői ülésén a következőleg adta meg :

Latinovits Gábor t. képviselő úr interpellációjára vonatkozólag van szerencsém válassolni, hogy a tárgyalás az érdekeltekkel befejezve van, a tervek elkészültek, az özi üléssek alatt a törvényjavaslat a képviselőház elé terjesztetik, mert a folyó évi költségvetésben erre összeg felvéve nincs, de a javaslatnak a ház általi elfogadása esetén a jövő évi budgettével elfogadtván, akkor e vonal nehány hónap alatt kiepitühet.

Latinovits Gábor azon értelemben, hogy a törvénynek megfelelőleg, a zimonyi vonalrész utolsó szakaszának kiepiteseig fog a baja-szabadkai szárnyvonallal a jövő évben a forgalomnak átadati, közönettel veszi tudomásul a miniszter választát.

Czélunkat tehát elérve láthatjuk, az önzetlen munkásság ezen kiváló tényre készzet bennünket arra, hogy ugy a mag s kormányank, mint szeretett képviselőnknek halás köszönetet mondjunk

Legyen meggyőződve tisztelt képviselőnk, hogy működése s az annak folytán kivított eredménye logicsóbb lapjait fogják alkotni városunk históriájának.

Cs.

— **Abaji** ferenczrendi zárda-templomra beszerzendő menyazetre való kegyes adakozók névsorozata: *Eiser* N. 50 kr. *Halász* Imre 1 frt. *Rajcsinés* 1 frt. *Butiszin* 4 kr. *Kabóczy Gyuláné* 20 kr. *Bálint István* 10 kr. *Rubnyák Imre* 4 kr. *Hechtl András* 10 kr. *Debnárk testvérek* 20 kr. *Herd* en *Lajos* 10 kr. *Dódek János* 10 kr. *N. N. 4 kr.* *Peplóvszky László* 30 kr. *Gábrélsis* *Károly* 1 kr. *N. N. 3 kr.* *B. rnszít* *Josef* 20 kr. *Gotlieb Samu* 10 kr. *Steier István* 50 kr. *Nyirati János* 10 kr. *Timusz Rozánia* 2 kr. *Repka Mihály* 10 kr. *Vösz József* 5 kr. *Bakanek Julia* 20 kr. *Regensburger Antal* 4 kr. *Timpauer N. 2 kr.* *K. R. 2 kr.* *N. N. 2 kr.* *Stampel Anna* 10 kr. *Luidi Josef* 20 kr. *Deutsch Eleonora* 10 kr. *Gábriss Péter* 10 kr. özv. *Neubauer Antónia* 50 kr. *Cserba István* 20 kr. *Leopold János* 5 kr. *Pollermann Birtalan* 30 kr. *N. N. 50 kr.* *K. K. 10 kr.* *A. Gy. 20 kr.* *Hurmann N. 20 kr.* *Gázon Dániel* 20 kr. *N. N. 4 kr.* *Harnid Josef* 10 kr. *Kaszter János* 4 kr. *Wels Ignác* 10 kr. *Hermana Samu* 29 kr. *B. r. r. István* 8 kr. *Wili József* 20 kr. *Lukner Teréz* 20 kr. *Zahary Sándor* 10 kr. *Jung Mihály* 4 kr. *N. N. 10 kr.* *Barasles Mareska* 50 kr. *Dressziger Kálmán* 20 kr. *Liebl Andras* 30 kr. *Schumacher Frigyes* 50 kr. *Király Sándor* 30 kr. *Kohn Samu* 10 kr. *Friedmann Izabella* 10 kr. *M. ut Antal* 10 kr.

Waller Hermína 20 kr. Spitzer 10 kr. Adler 10 kr. Szivtek Erzsébet 20 kr. Seiff Johanna 30 kr. Wagner Károly 10 kr. Irabál Ferenec 10 kr. Virág Teréz 3 kr. Borkovits Károly 10 kr. Rußán György 10 kr. Szalár Katalin 4 kr. Schindler Magolna 10 kr. Balog János 10 kr. Schuster Jakab 5 kr. Barabás Jusztin 10 kr. Szalontai Márton 4 kr. Kóncsák Katalin 4 kr. Várady Borbála 10 kr. Ratterschmedt Gergely 10 kr. öz. Csotányi Györgyné 4 kr. Bisztrický Viktor 6 kr. Kőröses Agnes 4 kr. Prock Mihály 10 kr. Nyirai Ferenec 20 kr. Sztá István 10 kr. Kovács Ferenec 4 kr. Vitkovits Fülöp 10 kr. Csicsó Czizelle 50 kr. Hengel Józsefné 20 kr. Hubert Erzsébet 30 kr. Machacek Eleonora 30 kr. öz. Simkota Katalin 20 kr. Latinovics Lázár 30 kr. Vojnits Berta 20 kr. Molnár Mari 16 kr. Radai Antal 7 kr. Pasits Manda 10 kr. Mojzes Mária 4 kr. Gyurits Sándor 6 kr. Tresztis András és neje 10 kr. öz. Rajesányi Borbála 10 kr. Jankovits Julia 5 kr. Sztripsz Tivadar 20 kr. Gúgán István 10 kr. Jungi Julia 10 kr. Gyurinovits Ferenec 10 kr. Kmetovits Ferenec 10 kr. Csóka István 5 kr. Kis Jánosné 5 kr. Guzán Lőrincz 10 kr. Majoros Ferenec 10 kr. Gyurits Mihály 10 kr. Deák József 50 kr. Gyurákovits István 2 kr. Matkovics János 20 kr. Lorits Imre 20 kr. Terők István 5 kr. Pandur József 4 kr. Budimácz György 4 kr. Kuján Mihály 10 kr. Bukovác Mátyas 10 kr. Sós József 4 kr. Lipokatis Mátys 8 kr. Vidakovits Dániel 4 kr. Pasatovits Benő 8 kr. öz. Borkits Katalin 10 kr. Németh Márton 10 kr. Kernits István 3 kr.

Összesen: 19 frt 76 kr.
Hozzáadvá a mult számban kimutatott 249 „39 kr. tesz összesen 269 frt 15 kr.

Lipovecsite Laurus,
ferencz-rendi házinök

A bács-bodroghmegyei történelmi társulat

alapszabály-tervezete.

Ár. Margalits Ede által készített és a szervező bizottság által átánéztet és módosításokkal ellátott alapszabálytervezet szövege a következők:

I. A társulat czíme és székhelye, és munkaköre.

1. §. A társulat czíme: Bács-Bodrogh megyei történelmi társulat; székhelye: szab. kir. Zombor városa.

2. §. A társulat célja: Bács-Bodrogh megye történelmét egész kiterjedésében művelni.

3. §. E cél elérésére a megye egész területén a történelmi multat, jelent és a statistikát mulijában és jelenében lehetőleg földírti és az ezzel foglalkozó szakmunkákat figyelemmel kíséri; továbbá az e vidéken elszórvá létező ősi és középkori műregiségeket ásafások, adományszámítás, vétel vagy ideiglenes átengedés után egy megalapítandó műregiségi egy-let múzeum számára összegyűjti, a történelmi érték romokat kellő felügyelet által a végpusztulástól megóvja; a hazai történettudomány és archaeologia művelése és megköveteltése iránt minél szélesebb körű érdeklődést ébreszt, végre a vármegye részletes és kimerítő történetének megírását önkormány és mindenemű használható anyag pl. az összes megyebeli nyomtatványok összegyűjtése által is előkészíti. E célz nemcsak a szakképességek s szakkedvelők együttese, a megyei érdekl történelmi, régiségtudományi és statistikai dolgozatok írása, kiadása, vagy nyilvános felolvasása, hanem nyilvános gyűlések tartása és kirándulások eszközése, levél és könyvtár berendezés, vidékenként annalesok írása, nemkülömben a műemlékek és régiségek tanulmányozása és ismertetése által is elérni törekszik. Ha a társulat anyagi

örve megengedi a tagok működését a legjobbaknak itél művek kiázása és pályadíjak kiűzése által is emelni fogja.

II. A társulat tagjai, azok jogai és kötelességei.

4. §. A társulatot képezik: a) a tiszteletbeli, b) az alapító, c) a működő és d) a pártoló tagok.

5. §. Tiszteletbeli tagok azok, kik a történelem, archaeologia és statistika, vagy pedig a társulat körül elismerésre méltó érdemeket szereztek és a választmány ajánlatára a közgyűlés által felkialtás vagy titkos szavazat után választanak.

6. §. Alapító tagokul tekintettek azok, kik a „Bacsmegeyi történelmi társulat” céljainak előmozdításához legalább 50 frtnyi alapítvánnyal járultak.

7. §. A tiszteletbeli és alapító tagok az elnök és titkár által aláírt diszokmányt nyernek és a társulati tagok minden jogában részlesznek.

8. §. Működő tagok azok, akik kötelezik magukat a 3. §-ban körülírt egyleti célz előmozdításának megfelelő tevékenységet kifejtetni.

9. §. Pártoló taggá lehet minden hazai történet- és régiség kedvelő, ki a társulat pénztárába évenként 3 frtnyi tagdíjat fizet és a nevezett összeg befizetésére három évre kötelezi magát. Az aláírási három év eltelte után az esetre, ha az aláírt tag kiépését irásilag ki nem jelenti, az eredeti aláírást további három évre kötelezettséget von maga után.

10. §. A működő és pártoló tagok jogai: a társulat ülésein és gyűlésein szólás, indítvány-tétel és szavazati jog, előlétesen a választmányuk bemutatott értekezések felolvasása, az egyleti kiadványokban való díjazal részlesül. Minden tag erkölcsi kötelességének ismeri: a társulat célzjait, társadalmi állása és tudományos képzettsége szerint előmozdítani, ha valahol válamit, mi a társulat munkakörébe tartozik, tud vagy lát, azt érteketíteni, megszerezni, vagy legalább hozzáférhetővé tenni.

III. A társulat tisztségelöl.

11. §. A társulat tisztségelöl: az elnök, alelnök, első és másodtitkár, pénztárnok, ügyész, gyűjtőmunkás öre.

12. §. Az elnök a társulatot a hatóságok és mások irányában képviseli, a gyűléseken és üléseken elnököl, jogában áll — ha a társulat érdekei sürgetőleg kívánják — rendkívüli üléseket is hirdetni, a tagok egyenlő szavazati esetében döntő szavazattal bír. Jogában áll a pénztár állapotát bármikor megvizsgálni és a tagsági önkormányt a titkár ellenjegyzése mellett aláírni.

13. §. Az alelnök az elnök helyettesen minden társulati ügyben. Az alelnökök egyikének székhelye mindig Zombor városa.

14. §. A társulati titkár az üléseken előterjesztői hivatalt visel, a határozatok végrehajtásáról gondoskodik, a jegyzőkönyvet, melyet az elnökkel együtt aláír vezet, a levelezéseket folytatja. Helyettese: a másodtitkár. A titkár a társulat anyagi állapotához képest díjaztatnak s mindketten csak Zomborban lakhatnak.

15. §. A pénztárnok a társulat vagyonát kezeli, a pénztár állapotáról az üléseken általános jelentéssel, az évi közgyűlésen pedig részletes számadással tartozik. Pénzt csupán a választmány határozata alapján az elnök vagy helyettese által aláírt utalványokra — a melyekkel azután beszámol — szolgáltathat ki, ki-

vőve a rendkívüli eseteket, a midőn az elnök — a legközelebbi választmányi ülést utólagos jóváhagyása reményében 50 frigt terjedhető összegetek is utalványozhat.

16. §. Az ügyész a társulat jogait védi.

17. §. A gyűjtőmunkás öre a társulat iratait, gyűjtőmunkás öri, rendezben tartja és azokról leltárt vezet.

Különfelek.

§ Boldogult Székelyhal Maláth György a szerencsétlen véget ért országhíróert, f. hó 16 án gyászisteniztetéssel tartatott a plehánya templomban. — A gyászisteniztetésen megjelentek a hatóságok, és pedig a városi hatóság élen Jankovits Aurél főispán ur és Drescher Ede polgármester ur, a kir. járásiőrök Rácz József k. járásiőr ur vezetése alatt, a kir. adóhivatal s ezen kívül szép számú közönség. — Az istentiszteletet segédlet mellett Berényi Apát-plebánus végezte.

§ Bajai nemzeti kaszinó m. szombaton rendezett családi estélye — kitűnően sikerült, habár nem jelentek is meg annyian, mint más alkalommal. — A mulatságnak csupán a hajnal vetelt véget.

§ Egyházmegyei közgyűlés. Az alsó baranya-bácsi reform. egyházmegye egyházi és világi küldöttekből álló tavaszi közgyűlést f. hó 18-án tartja a mohácsi reform. templomban Gál Péter bajai főbírórtok és egyházmegyei gondnok és nauyiszetelői Kármán Pál torzasi lelkes a egyházmegyei foesperes urak előnléte alatt.

§ Szédelgő. Az állami csendőrség a mult napokban egy Kucsorka Ignác névre kiállított utelvével utató individuumot fogott el, kiről kiderült, hogy Markó Andrásnak hívják, és a szomszéd Szentistvánra való. Nevezett ugyanis valódlással közben előlárva, Felsőgyháza mellett, a mint tudomásra jött, hogy a környéken lovakat loptak el, a károsokkal elhitelt, hogy ő tud a loptott lovak felét, azok persze megőrültek rajra, kocsin vitték az ípsét, hogy csak mutassa meg nekik a lovak jelenlegi helyét. — A swindler két nap kocsiháztól evett ivott, természetesen a károsok köztégen, a azzal kerestet eldott, közel Bajához. Számításában azonban csalódott, mert kérdőre fog vonatni.

§ Hirdetmény Bajá város közönségét ill-ó III. IV. oszt. kereseti, tőkekamat, járadék-adó és nyilvános számadásra kötelezett egyletek és vállalatok adókiivetési sorrendjéről: April 26-án: Alszócs, arany és ezüstművesek, asztalosok 1—5 tételig. April 27-én: Bádócsok, bábák, bir. végrehajtók, biztosítási ügynökök, bogorok, bor pálinka kereskedők, fodrások, hordályok 6—122 tételig. April 28-án: Birkókereskedők, timarok, vargák, butorok-reszedők, érczokporos, hatotti-tárgy árak, cipészsek, dohány nagy-tőzsdé és lottógyűjtődők, cukrászok, csészlés-zsók 123—167 tétel és 201—205 ig. April 30-án: Csérep, téglák, mészdagok 168—183 tétel. Divat-áru-áru, díszm., pamuk-kereskedők 184—250 tétel. Ezerézfű és söke-rezedők 266—267 tétel. Ezerérgyalások 268—270 tétel. Puzokások, edénygyártók, püpcsnakók 310—328 tétel. Május 1-én: Csizmadák, papusokosok boeskorosok 184—245 ig. Baján, 1883. apról hó 15.

Drascher Ede,
polgármester.

— (Kérelem a csánógok érdekében.) Nagy György kérelmet intéz a társadalomhoz, hogy a csánógok segélyezése érdekében bizottságok alakuljanak. Legnagyobb szükség volna élelmi szerekre. Az adományokat a „Csánógoknak Páncsovára” címmel kéri postára adni.

Egy jó házból való 13—14 éves fiút

TANONCSZUK
felfogad Taug Gábor rész-
művesmester Baján.

Felölő szerkesztő: Főmunkatárs:
Cserba Ferenc. dr. Deveh László.

Nagy Lajos könyvnyomdájából Baján.